

Риёзус солиҳийн шархи / Ҳаё ва унинг фазилати ҳамда у билан хулқланишга одатланмоққа тарғиб қилиш ҳақида / 1286-ҳадис

1286 - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جَاءَ إِلَيْ سَعْدٍ بْنِ عُبَادَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، فَجَاءَ بِخُبْرٍ وَزَيْتٍ، فَأَكَلَ، ثُمَّ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَفْطَرَ عِنْكُمُ الصَّائِمُونَ، وَأَكَلَ طَعَامَكُمُ الْأَبْرَارُ، وَصَلَّتْ عَلَيْكُمُ الْمَلَائِكَةُ» رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ بِإِسْنَادٍ صَحِيحٍ [3854].

1286. Анас розияллоху анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам Саъд ибн Убоданинг ҳузурига ташриф буюрдилар. Саъд нон билан зайдун мойи олиб келди. Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам таомланиб бўлиб, шундай дедилар: «Афторо ўиндакумуссоимуун, ва акала тоъаамакумул-аброр ва соллат ъалайкумул-малааика».*

* Маъноси: «Хузурингизда рўзадорлар ифтор қилди, таомингизни аброрлар (ёмонликка рози бўлмайдиган, чумолига ҳам озор бермайдиган кишилар) еди, ҳаққингизга фаришталар истиғфор айтишди дуо қилишди».

Абу Довуд сахих иснод билан ривоят қилганлар.

Шарҳ: Ушбу ривоятда Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам бошлиқ саҳобалар биринчи Ислом давлати соясида қанчалар содда ва камтарона ҳаёт кечирганлари яққол зохир бўлиб турибди.

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам Саъд ибн Убода розияллоҳу анҳунида нон ва зайдун мойи едилар».

Саъд ибн Убода Мадиналик саҳобаларнинг икки раҳбарларидан бири ҳисобланадилар. Ўшандоқ катта мансабдор одамнида Пайғамбари охири замон бошлиқ бир гурӯҳ саҳобаи киромлар қуруқ нонни зайдуннинг мойига теккизисиб еб, меҳмондорчилик қилганлар.

Ана ўша содда меҳмондорчиликдаги қуруқ нон ва мойдан иборат зиёфатни еб, фориғ бўлганларидан кейин Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам

кейинчалик ҳам барча мўмин-мусулмонларга мерос бўлиб қолган қўйидаги пурмаъно дуони қилдилар:

«Хузурингизда рўзадорлар ифтор қилсди. Таомингизни аброрлар еди. Фаришталар сизга истиғфор айтди», дедилар».

Бошқаларга зиёфат уюштирган кишилар учун энг муносиб дуо шу:

«Хузурингизда рўзадорлар ифтор қилди».

Чунки, бошқаларга берилган таомнинг энг савоблиси рўзадорларга ифторлик беришдир. Киши учун унинг таомини рўзадор ифтори қилиб ейилиши катта хайр-барака ҳисобланишини шундан ҳам билиб олаверсак бўлади.

«Таомингизни аброрлар еди».

«Аброрлар» яхшилардир. Мусулмон киши учун унинг таомини яхши одамлар тановул қилмоғи ҳам ажру савобни кўп олишига сабаб бўлар экан. Бўлмаса, Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам бундоқ дуо қилмас эдилар.

«Фаришталар сизга истиғфор айтди».

Фаришталар — Аллоҳ таолонинг муқарраб бандалари бир банданинг гуноҳини афв этишини сўраб Роббил оламинга дуо қилмоғи ҳам катта гап. Зиёфат берган одам ҳақига шундоқ дуо қилиш яхши экан. Арабларда бу дуони ёдлаб олиб, доимо ўқиб юришади. Бизда ҳам шунга амал қилинса, ажойиб бўлар эди. Аммо, бизда ҳам зиёфат берган одам ҳақига дуо қилиш яхши йўлга қўйилган. Баъзи вакт-ларда муболағага ўтиб кетилиши ҳам бор.

Манба: hadis.islom.uz

